

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Oblastní pracoviště

Pardubice

Inspekční zpráva

Gymnázium, Polička, Nábřeží svobody 306

Nábřeží svobody 306, 572 01 Polička

Identifikátor: 600 012 859

Zřizovatel: MŠMT, Karmelitská 7, 118 12 Praha 1 - Malá Strana

Školský úřad Svitavy, Lanškrounská 2, 568 02 Svitavy

Termín konání orientační inspekce: 6. března - 8. března 2000

Čj.	104104/00-2051
Signatura	oj4zt202

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVÁNÍ

Biologie, chemie

Uvedené předměty jsou vyučovány v časových dotacích, které odpovídají schváleným učebním plánům. Jednotlivé úpravy jsou v souladu s učebními dokumenty, členění učiva do jednotlivých ročníků vychází z učebních osnov schváleného vzdělávacího programu. Stanovené výukové cíle jsou vhodné a přiměřené, odpovídají standardu vzdělávání gymnázia. Tematické plány obou předmětů jsou vcelku plněny. Zájemcům o dané předměty je nabídnuta možnost volby seminářů ve vyšších ročnících. Všechny hospitované hodiny byly řádně připraveny.

Všichni vyučující těchto předmětů jsou plně odborně a pedagogicky způsobilí. Pro výuku každého předmětu je k dispozici odborná učebna a laboratoř. Odborné učebny jsou vybaveny didaktickou technikou (zpětný projektor, video) a patřičnými názornými pomůckami. Laboratoř chemie zasluhuje inovaci. Kabinety jsou dostatečně vybaveny pomůckami a odbornou literaturou pro řádné plnění výukových cílů. Při hospitacích byly tyto učebny a laboratoře řádně využívány.

Metody a formy práce v jednotlivých hodinách včetně samotné struktury hodin byly adekvátní vzdělávacím cílům. Dbalo se na srozumitelnost a přiměřenost věku, byl kladen důraz na mezipředmětové vztahy, fakta se prezentovala ve vzájemné souvislosti. Vhodně byla využívána didaktická technika (zpětný projektor, video), pamatovalo se na práci s učebnicí. Při praktických cvičeních z chemie byla podceňena organizace práce. Při praktických cvičeních z biologie se vhodně střídaly různé formy práce, bylo použito vlastních textů namnožených pro každého žáka. Stěžejním prvkem ve výuce byl rozhovor, někdy se užívalo diktování poznámek, žákům byl dán dostatečný prostor pro úspěšné uplatnění, byli vedeni ke schopnosti aplikovat učivo v praxi.

Ve většině hodin vládla pracovní atmosféra navozená vhodnou motivací. Dalším motivačním prvkem byla objektivnost hodnocení a jeho povzbuzující charakter. V každé hodině se dbalo na ověřování výchozích znalostí. Znalosti a dovednosti byly prověřovány jak tradičním zkoušením u tabule, tak písemnou formou. Při individuálním zkoušení se pamatovalo na práci pro ostatní žáky. Dokladem dobré motivace je úspěšná účast žáků v celé řadě soutěží a olympiád přírodovědného charakteru a zvolení předmětů jako maturitního. Žáci jsou vedeni k sebehodnocení, sebekontrolě a odpovědnosti.

Vzájemná interakce učitel - žák respektovala věkové zvláštnosti žáků gymnázia. Pravidla komunikace byla dohodnutá, respektovaná a sloužila k posílení vzájemné důvěry. Rozhovor byl dominantním prvkem ve většině sledovaných hodin, žáci projevovali pozitivní vztah k výuce, dostávali dostatečný prostor pro vyjádření svých názorů. Vyučující tím pozitivně ovlivňovali psychosociální podmínky výuky. Úroveň verbální a neverbální komunikace vyučujících byla dobrá.

Plánování a příprava výuky byly velmi dobré.

Podmínky výuky byly velmi dobré.

Organizace, formy a metody výuky byly dobré.

Motivace a hodnocení žáků byly velmi dobré.

Interakce a komunikace byly velmi dobré.

Celkově byla výuka biologie a chemie velmi dobrá.

Matematika a fyzika

Týdenní počty vyučovacích hodin splňují požadavky učebních plánů všech tří studijních programů (čtyřletého, sedmiletého i osmiletého studia) a jsou v souladu s příslušnými učebními osnovami. Konkrétní rozvržení učiva, včetně dotací hodin věnovaných jednotlivým tématům, zachycují tematické plány řádně schválené a potvrzené ředitelem školy.

Všichni učitelé matematiky a fyziky splňují požadavky odborné i pedagogické způsobilosti podle vyhlášky Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy č. 139/1997 Sb. o podmínkách odborné a pedagogické způsobilosti pedagogických pracovníků a o předpokladech kvalifikace výchovných poradců.

Materiální zabezpečení výuky mělo jisté rezervy ve vybavení potřebnými knihami (učebnicemi a sbírkami úloh). Tento nedostatek literatury se kompenzuje kopírováním učebních textů a zdlouhavým diktováním (např. úloh pro domácí cvičení). To má za následek, že v některých vyučovacích hodinách není efektivně využito vyučovacího času. Bezprostřední příprava učitelů na jednotlivé vyučovací hodiny byla ve většině případů pečlivá.

Matematice se vyučovalo v tzv. kmenových učebnách bez speciálního vybavení. Podnětnost a estetičnost těchto učeben byla proto pro vyučování matematiky relativně nízká. Ve fyzice byla z tohoto hlediska situace lepší, neboť její vyučování probíhalo v odborné učebně. Vybavení pomůckami a didaktickou technikou by mohlo být rovněž na lepší úrovni hlavně z hlediska modernizace. Velké finanční částky škola věnovala na zmodernizování výpočetní techniky, takže popsaný nepříznivý stav ve vybavení dalšími prostředky je pochopitelný a dočasný. Ke zlepšení úrovně psychohygienických podmínek a k vykompenzování nepříznivého stavu (zvláště v matematice) přispívali učitelé vhodným členěním vyučovacích hodin, volbou správného tempa výkladu v závislosti na věku a schopnostech žáků. Psychohygienické podmínky výuky byly díky úsilí pedagogů velmi dobré.

Organizování práce v jednotlivých vyučovacích hodinách, jakož i volba metod a forem této práce měly ve většině případů standardní úroveň. Jeden z učitelů používal též některých nestandardních forem: promyšlený plynulý systém studijních úkolů pro domácí samostatnou přípravu, metoda jejich opravování a důkladných rozborů ve škole. Takovéto metody a formy vedou k tomu, že nových poznatků se žáci zmocňují převážně vlastní prací. Náročnost tohoto způsobu výuky je evidentní, přináší rozvoj osobnosti každého jedince nejen odborný, ale též morální (samostatnost apod.). Slabší žáci, z nichž u některých je gymnaziální studium i diskutabilní, se však vlivem popsané výchovně vzdělávací činnosti dostávali až na samý okraj svých možností. Při samostatné domácí přípravě je však na druhé straně zabezpečeno individuální tempo práce, je vytvořen prostor pro samostatné aktivní učení, možnost využití individuálních schopností atd. V organizaci práce byla zřejmá zkušenost všech pedagogů, jejich velmi dobrá odborná i pedagogická úroveň.

Ve většině sledovaných hodin se učitelé snažili žáky vhodně motivovat, hlavně na jejich začátku. Na začátku vyučovacích hodin také učitelé prověřovali výchozí znalosti klasickým opakováním a zkoušením počínaje až po podrobné rozборы dílčích studijních úkolů, které byly uloženy pro zkonkretizování domácí přípravy. Výsledky učení byly důsledně brány v úvahu a byly z nich vyvozovány závěry nikoliv sankční, nýbrž nápravné. V závěrech vyučovacích hodin bylo ve většině případů prováděno stručné shrnutí látky. V části motivace a hodnocení se vyskytovaly nedostatky pouze formálního charakteru.

Vzájemná komunikace všech účastníků výchovně vzdělávací činnosti, tj. učitelů i žáků, byla na takové úrovni, že při ní byly respektovány následující ukazatele: žák může projevit svůj názor a jeho osobnost je respektována i v případě, že se mýlí, je vytvářeno a posilováno ovzduší důvěry. Ve všech hodinách žáci pracovali se snahou zvládat dílčí úkoly a zapojovat se do práce s plným osobním nasazením. Nebyly pozorovány žádné projevy nežádoucího chování. Komunikace učitelů byla v převážné většině případů na výši.

Plánování a příprava výuky byly velmi dobré.
Podmínky výuky byly velmi dobré.
Organizace, formy a metody výuky byly velmi dobré.
Motivace a hodnocení žáků byly velmi dobré.
Interakce a komunikace byly velmi dobré.
Celkově byla výuka matematiky a fyziky velmi dobrá.

Dějepis

Počty vyučovacích hodin dějepisu v jednotlivých ročnících odpovídají zvolenému vzdělávacímu programu, učitelé mají rozpracované tématické plány v souladu s učebními osnovami.

Výuku zabezpečují dvě učitelky. Jedna nesplňuje podmínky úplné odborné a pedagogické způsobilosti ve smyslu výše citované vyhlášky (viz hodnocení matematiky a fyziky) pro výuku dějepisu.

Všechny hospitované hodiny byly promyšlené, měly stanovené cíle a celkově byly dobře připravené.

Prostředí pro výuku v učebnách bylo na průměrné estetické úrovni, občas chyběl názorný didaktický materiál a využití didaktické techniky. V žádné hodině nebyl zařazen relaxační vstup pro žáky.

Dvě vyučovací hodiny probíhaly ve třídě s pevně zabudovanými nástěnnými mapami, ale chyběly školní dějepisné atlasy k učebnicím. Žáci proto pracovali pouze s mapkou v učebnici a s nástěnnou mapou. Třetí hodina byla v kmenové třídě, kde zase chyběla nástěnná mapa. Během výkladu nového učiva byl vhodně začleněn referát zpracovaný žákyní, který i s ukázkou z knihy dokresloval probírané učivo (utrpení a pronásledování Židů během II. světové války).

Učivo probírané ve sledovaných hodinách odpovídalo svým obsahem věku žáků, vždy byl znám cíl a obsah hodiny, výklad nové látky vycházel ze znalostí a dovedností žáků.

Hodnocení vědomostí mělo pozitivně motivační charakter. Bylo spravedlivé, objektivní a učitelem zdůvodněné. Také písemné prověření učiva, které bylo žákům na začátku hodiny zadáno ve dvou třídách bylo celkově vyhodnoceno, rozebrány nejčastější nedostatky a zdůvodněna klasifikace.

Zápisy do sešitů si žáci dělali během výkladu nové látky sami, pouze složitější pravopisné jevy byly zapisovány na tabuli. V závěru hodin bylo mimo shrnutí učiva většinou prováděno i zhodnocení výkonu a aktivity žáků. Atmosféra v hodinách byla klidná, panovala vzájemná tolerance a respekt.

Učitelky měly kultivované vystupování. Vzájemná interakce a komunikace byly na dobré úrovni. V průběhu výuky byl vytvářen prostor pro žáky, aby vyjadřovali vlastní názor nebo doplnili výklad svými znalostmi. Žáci příliš této možnosti ve sledovaných hodinách nevyužívali, jeví se spíše pasivními. Nežádoucí chování žáků se v době konání inspekce neobjevilo, k sobě i k dospělým se chovali zdvořile a ohleduplně.

Plánování a příprava výuky byly velmi dobré.
Podmínky výuky byly dobré.
Organizace, formy a metody výuky byly velmi dobré.
Motivace a hodnocení žáků byly velmi dobré.
Interakce a komunikace byly velmi dobré.
Celkově byla výuka dějepisu velmi dobrá.

Hodnocení kvality vzdělávání

Kvalita vzdělávání v matematice, fyzice, chemii, biologii a dějepisu je velmi dobrá.

HODNOCENÍ KVALITY ŘÍZENÍ

Plánování

Koncepční záměry školy jsou jasné, vycházejí z místních podmínek a současného stavu. Vedení školy má zpracován strategický plán rozvoje z října 1998. Ten počítá se zachováním čtyřletého a osmiletého studijního cyklu. Stávající ročníky sedmiletého cyklu (6, 7) dokončí studium a nové se nebudou otevírat. Maximálně se uvažuje o dvanácti třídách obojího cyklu. Škola má všestranně připravovat žáky pro studium na vysokých školách. Tato koncepce byla přijata jak pedagogickým sborem, tak širokou rodičovskou veřejností a patřičnými institucemi.

Pro každý školní rok je zpracováván pedagogicko-organizační plán. Obsahuje hlavní úkoly a akce pro daný školní rok. V týdenních plánech se konkretizují aktuální úkoly, rozpis písemných prací z jednotlivých předmětů je v měsíčních plánech. Vedle toho existují plány předmětových komisí, plán exkursí a výletů, výchovného poradenství a protidrogové prevence. Výuka probíhá podle schváleného učebního plánu, učební plán je plněn, jednotlivé učební osnovy předmětů jsou rozpracovány v tematických plánech. Při plánování je využíváno návrhů předmětových komisí a ostatních pracovníků školy. Žákům je nabízeno celkem deset volitelných a čtyři nepovinné předměty. Ve škole studuje jeden žák se zrakovým postižením podle vlastního individuálního vzdělávacího programu.

Plánování je velmi dobré.

Organizování

Organizace řízení školy vychází hlavně z organizačního řádu školy a vnitřního řádu školy. V organizačním řádu školy jsou jasné vymezeny kompetence jednotlivých pracovníků včetně delegování příslušných pravomocí. Organizační řád obsahuje přehlednou grafickou organizační strukturu školy, která umožňuje účinné řízení školy. Vnitřní řád školy vedle povinností obsahuje také práva žáků. Ředitel školy využívá svých poradních orgánů (kolegium předsedů předmětových komisí, komise třídních učitelů, výbor SRPŠ, studentská rada). Organizace vyučování odpovídá obecně závazným právním předpisům.

Vnitřní tok informací je zajištěn prostřednictvím třídních učitelů, informačních tabulí a ostatních vyučujících. Důležitou roli v informačním systému hraje studentská rada školy. Rodiče žáků jsou informováni prostřednictvím třídních schůzek (2 x ročně), výbor SRPŠ se schází 1x za dva měsíce, všichni žáci mají studijní průkazy. Rodiče mohou rovněž využít individuálních konzultací s vyučujícími při operativním řešení vzniklých problémů.

K informovanosti široké veřejnosti slouží výroční zpráva školy, která postihuje všechny oblasti předepsané zákonem. Vedle toho se škola prezentuje v místním a regionálním tisku. Vedení školy pořádá pro ředitele základních škol informační schůzky při kterých předává materiál o škole pro zájemce o studium (přijímací zkoušky). Podněty z veřejnosti jsou využívány školou v další práci školy. Ochrana osobních dat je zajištěna před zneužitím. Škola zajistila informační tabuli ve smyslu zákona č.106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím.

Oblast organizování vzdělávacího a výchovného procesu školy je velmi dobrá.

Vedení a motivování pracovníků

Operativní řízení je funkční, vychází z kontrolních zjištění a aktuálních potřeb a podnětů. Porady vedení se konají každý týden, případně podle potřeby. Z těchto porad existují zápisy. Odborná a pedagogická způsobilost je v maximální míře využívána, vedení školy vytváří podmínky pro uplatnění iniciativy pracovníků a jejich další rozvoj. Vyučující se zúčastňují vzdělávacích akcí Pedagogického centra v Hradci Králové a Služby škoře ve Svitavách. Někteří učitelé pracují v okresních i regionálních metodických komisích. Začínajícím učitelům se věnují zkušení učitelé.

V hodnocení zaměstnanců má vedení školy vytvořen bodový systém, kritéria hodnocení jsou součástí kolektivní smlouvy. Na tvorbě tohoto systému se podílely poradní orgány ředitele a odbory. Kritéria jsou pracovníkům známa a pravidelně se každý rok aplikují. Systém pravidelného sebehodnocení školy není zaveden.

Oblast vedení a motivování pracovníků je velmi dobrá.

Kontrolní mechanismy

Kontrola výchovně vzdělávacího procesu vychází z organizačního uspořádání školy. Vedení školy má vytvořen systém kontrolní činnosti, kontrolní činnost je dána pracovní náplní jednotlivých pracovníků. Zjištění z kontrol jsou analyzována a přijímána patřičná opatření. Pedagogická dokumentace je kontrolována pravidelně nejméně jednou za měsíc, některé dokumenty pololetně (třídní výkazy). Provoz školy a hospodaření se kontroluje každý měsíc (čerpání rozpočtových položek).

K základním prvkům kontrolní činnosti v pedagogické oblasti patří hospitace. Vedle ředitele školy se podílejí na hospitacích zástupce ředitele a předsedové předmětových komisí. Ze všech hospitací existují písemné záznamy, výsledky jsou s pracovníky projednávány a jsou přijímána opatření k nápravě zjištěných nedostatků. Stávají se podkladem pro osobní hodnocení.

Kromě celostátní sondy MATURANT využívá škola k hodnocení úrovně výsledků učení žáků vlastních testů v jednotlivých předmětech.

Kontrolní mechanismy jsou dobré.

Hodnocení kvality řízení

Celkově je kvalita řízení velmi dobrá.

DALŠÍ VÝZNAMNÁ ZJIŠTĚNÍ

- škola se přihlásila do programu přidružených škol UNESCO - ochrana kulturních památek a komunikace
- ve škole se uskutečnilo setkání děkanů Pedagogických fakult
- podstatně se zlepšilo zázemí pro tělesnou výchovu vybudováním sportovní haly
- zcela se inovovala počítačová učebna
- buduje se vlastní výdejna jídel
- proběhla úplná rekonstrukce ústředního topení

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- změna zřizovací listiny školy dodatek č. 2 čj.:27419/98-21
- rozhodnutí o zařazení do sítě škol čj.: 27 435/98-21 ze dne 30. září 1998
- organizační řád školy z ledna 2000
- vnitřní řád školy ze dne 11. listopadu 1998
- strategický plán rozvoje z října 1998
- doplněk č. 1 ke strategickému plánu rozvoje ze září 1999
- rozvrh hodin na školní rok 1999/2000
- výroční zpráva za školní rok 1998/1999
- vnitřní klasifikační řád ze dne 3. listopadu 1999
- interní směrnice Gymnázia v Poličce platné od 1. ledna 1999
- učební plán školy pro školní rok 1999/2000
- generalizovaný učební plán gymnázia s osmiletým studijním cyklem čj.: 25 048/95-21-23
- generalizovaný učební plán gymnázia s osmiletým studijním cyklem čj.: 20 594/99-22
- generalizovaný učební plán gymnázia se čtyřletým studijním cyklem čj.: 25 049/95-21-23
- generalizovaný učební plán gymnázia se čtyřletým studijním cyklem čj.: 20 595-22
- pedagogicko - organizační plán pro školní rok 1999/2000
- týdenní plány práce školního roku 1999/2000
- měsíční plány písemných prací školního roku 1999/2000
- plány předmětových komisí na školní rok 1999/2000
- plán výchovného poradce na školní rok 1999/2000
- minimální protidrogový preventivní program školního roku 1999/2000
- tematické plány hospitovaných předmětů
- třídní knihy hospitovaných tříd
- zápisy z pedagogických rad školního roku 1999/2000
- zápisy z krátkých operačních porad školního roku 1999/2000
- personální dokumentace vyučujících hospitovaných předmětů
- záznamy z hospitační činnosti za školní rok 1999/2000
- kolektivní smlouva ze dne 1. června 1999
- zápisy ze schůzí předmětových komisí za škol. rok 1999/2000
- zpráva o hospodaření za rok 1998
- inspekční zpráva čj.: 104 097/98-2051 ze dne 9. března 1998
- hospitační záznamy inspektorů

ZÁVĚR

Pozitiva

- velmi dobrá účast a výsledky v soutěžích a olympiádách
- vysoké procento maturantů z přírodovědných předmětů
- prospěšné stavební akce a rekonstrukce (šatny, sportovní hala, topení)
- estetické prostředí v budově i okolí

Negativa

- od poslední inspekce se vybavení laboratoří fyziky a chemie příliš nezlepšilo
- nedostatek některých učebnic a sbírek úloh z matematiky a fyziky a školních dějepisných atlasů

Při inspekční činnosti nebylo zjištěno neefektivní využívání finančních prostředků přidělených ze státního rozpočtu.

Na základě dílčího hodnocení kvality vzdělávání, hodnocení kvality řízení a dalších významných zjištění je škola velmi dobrá.

Datum vyhotovení inspekční zprávy a složení inspekčního týmu

Razítko

Školní inspektoři	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Ing. Jarmil Feltl
Členové týmu	Mgr. Zuzana Hamanová
	RNDr. Milan Ryšavý

Ve Svitavách dne 15. března 2000

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 27. března 2000

Razítko

Ředitel školy	Podpis
Mgr. Miroslav Svoboda	Svoboda v. r.

Předmětem inspekce bylo dílčí zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 8 téhož zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň
Dobrý	Negativa a pozitiva v rovnováze, průměrná úroveň
Ještě vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.
Plní, je v souladu	Dodržuje, čerpá účelně, efektivně
Neplní, není v souladu	Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Školský úřad	00-04-10	předáno osobně
Zřizovatel	00-04-10	104 160/00-2051

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		nebyly podány

